

РАФОМЕТРИКС

ГОДИНА 2, БРОЈ 3

ГРАФОМЕТРИКС е редовна публикација на Finance Think што содржи важни тековни информации за домашната, регионалната и светската економија претставени низ графички прикази.

ФОКУС

- Почнувајќи од први јули, курсната листа на НБРМ се прошири со 23 нови валути, на вкупно 33 достапни валути на домашниот девизен пазар. Македонските граѓани ќе може да имаат сметки во овие валути, да вршат плаќања во овие валути и да штедат во нив.
- Македонија е рангирана на 63-то место од 138 земји во светот според индексот за олеснување на трговијата, пресметан од Светскиот економски форум. Мерките за пристап до пазарите се највисоко рангирани со 28-мо место, додека граничните процедури се најниско рангирани, 85-то место.
- Според податоците на Државниот завод за статистика:
 - БДП во првиот квартал од годината бележи пораст од 3.9% во споредба со истиот квартал лани. Главен двигател на растот е градежништвото поттикнато од државата и од странските фабрики. Странските фабрики најмногу придонесоа и за пораст на извозот (12.5%), но за исто толку порасна и увозот.
 - Стапката на невработеност во првиот квартал од годината бележи пад, и изнесува 28.4%. Стапката на младинска невработеност останува висока, 54.6%.

Finance Think е непрофитна асоцијација за економско истражување, застапување и донесување економски политики.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да ја намалиме сиромаштијата, да ги зајакнеме макрофинансиските политики и да ја унапредиме финансиската стабилност преку економски истражувања, советување и препораки за економските политики и поттикнување критичка дебата за економските процеси

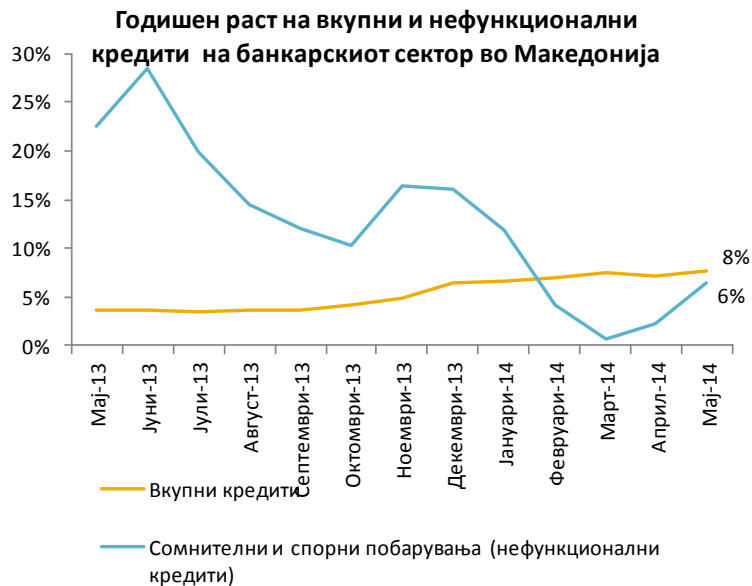
Ул. Јордан Мијалков 50/3,
1000 Скопје

+389 2 6147 630
www.financethink.mk
info@financethink.mk

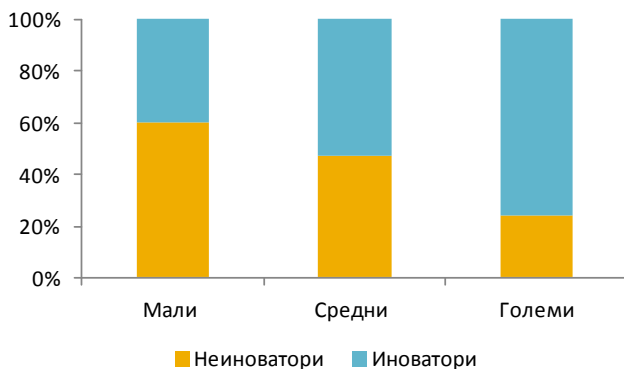
Графикони на месецот за Македонија

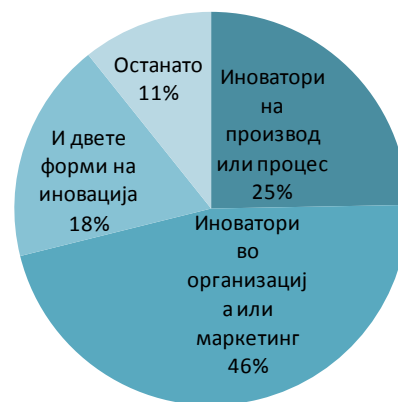
После период на стагнација, кредитирањето забележа раст во првата половина од годинава и во месец мај достигна стапка од 8%. Сепак, кредитирањето во денари е доминантно, а кредитниот раст за население е скоро двојно повисок од растот за фирми. Истовремено, нефункционалните кредити на вкупното портфолио забележаа забавување на растот и во мај тој достигнаа 6%, што е сличен раст со тој пред финансиската криза.

Извор: Монетарна статистика на НБРМ, пресметка на Finance Think

Деловни субјекти според иновативни активности по големина, 2010-2012

Деловни субјекти според видовите на иновации, 2010-2012

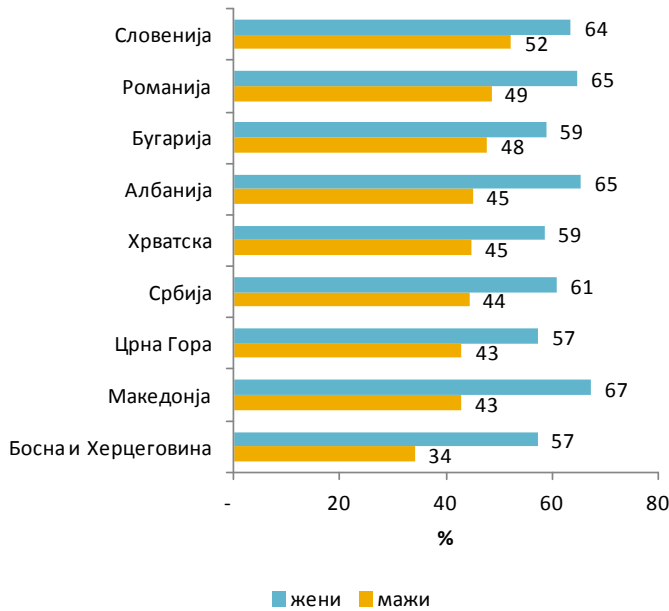
Извор: Државен завод за статистика на РМ, пресметка на Finance Think

Учеството на иновативни деловни субјекти во периодот 2010-2012 година изнесува 42,8% во вкупните деловни субјекти. Иновативните активности кај големите компании се позастапени, дури 76% од сите активности се иновативни, во споредба со малите компании каде учеството е 40%. Според видот на иновации, иноваторите во организација и маркетинг се доминантни, а скоро двојно помалку има иноватори на производ или процес.

Графикони на месецот за регионот и Европа

Стапка на активност на населението на возраст од 15 години и повеќе во 2012 година (по пол, во %)

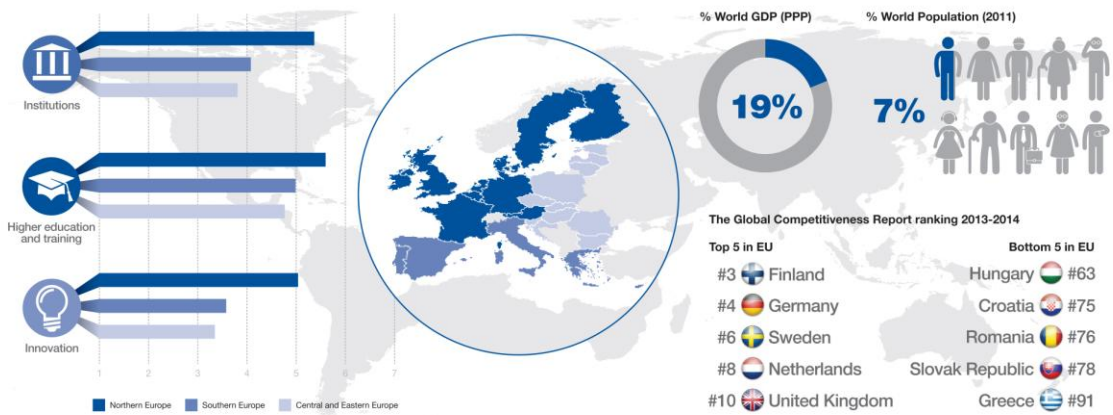
Учеството на жените во работната сила е скоро двојно помало во споредба со мажите во земјите од регионот. Најмало учество имаат жените во Босна и Херцеговина, а најголемо во Словенија. Најголем родов јаз во учеството има во Македонија: дури 24 процентни поени, а најмал во Словенија и Бугарија од 11 процентни поени.

Извор: Светска Банка, пресметка на Finance Think

The Global Competitiveness Report 2013–2014 European Union

Europe's competitiveness divide is driven by the functioning of its institutions, skills base and innovation capacity.

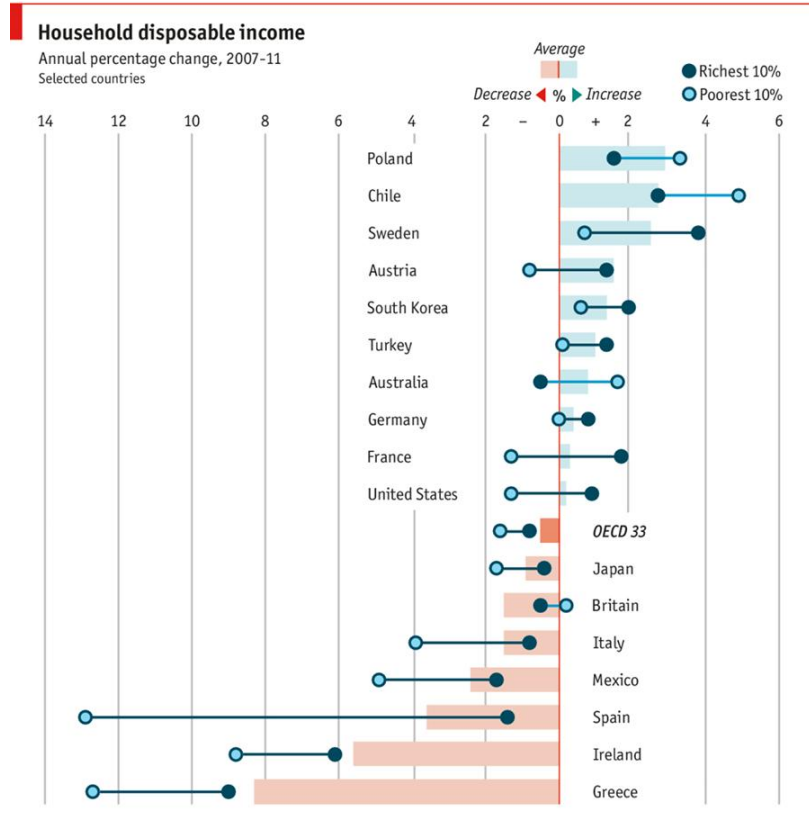

Sources: World Economic Forum, Global Competitiveness Report 2013-2014; International Monetary Fund, World Economic Outlook April 2013; World Bank, World Development Indicators; authors' calculations.

Финска, Германија и Шведска се најдоа на врвот - најконкурентни економии во ЕУ, според поставеноста на институциите, политиките и факторите кои влијаат врз продуктивноста во земјата. Додека Грција, Словачка и Романија се најдоа на дното на скалата на конкурентноста во ЕУ. Според три параметри: институции, високо образование и иновативност, земјите од Северна Европа се значително поконкурентни од земјите од Централна и Југоисточна Европа.

Графикони на месецот за светот

Финансиската криза различно се одрази врз расположливиот доход на домаќинствата, како и помеѓу сиромашните и богатите. Во Шпанија, најбогатите во општеството претрпеа скроман пад на расположливиот доход, додека најсиромашните беа силно погодени за време на финансиската криза. Спротивно на тоа, во Германија, расположливиот доход и на богатите и на сиромашните незначително порасна. Во САД и Франција, богатите станаа побогати, додека сиромашните посиромашни.

После периодот на петгодишна стагнација, светските економии здравуваат, но и понатаму остануваат ранливи. Повеќето економисти предвидуваат закрепнувањето да забрза во текот на оваа година.

Инфографикон на месецот

Meet Luh!

She is 28 years old, and lives with her 7-year-old son in a village in Mali.
She lost her baby to malaria two years ago.
She works as a day labourer on a farm, and is the only breadwinner in the family.
She has less than 8 years of education, and cannot get a more secure job.
She lives in a one-room house and has to go to use a public toilet.

IS LUH POOR?

POVERTY HAS MANY FACES:

- LACK OF INCOME
- POOR HEALTHCARE
- SUBSTANDARD SCHOOLS
- INFERIOR HOUSING
- UNSAFE WATER
- TO NAME A FEW...

WOULDN'T WE UNDERSTAND POVERTY BETTER IF WE MEASURED ALL OF THESE TOGETHER?

The Global Multidimensional Poverty Index (MPI)

directly measures the disadvantages people face at the same time in different aspects of their lives.

3 DIMENSIONS OF POVERTY **10 INDICATORS OF POVERTY**

Health	Nutrition Child Mortality
Education	Years of Schooling School Attendance
Living Standard	Cooking Fuel Sanitation Drinking Water Electricity Flooring Assets

A PERSON IS POOR IF HE OR SHE IS DEPRIVED IN 1/3 OR MORE OF THESE WEIGHTED INDICATORS

FOR EXAMPLE, **LUH** IS DEPRIVED IN:

HEALTH	EDUCATION	LIVING STANDARD
NUTRITION CHILD MORTALITY	YEARS OF SCHOOLING SCHOOL ATTENDANCE	COOKING FUEL IMPROVED SANITATION SAFE DRINKING WATER ELECTRICITY FLOORING ASSETS

LUH IS MPI-POOR

MORE ON MULTIDIMENSIONAL POVERTY

IN 108 COUNTRIES, COVERING A TOTAL POPULATION OF 5.4 BILLION PEOPLE:

- 1.6^B** THERE ARE 1.6 BILLION MPI-POOR PEOPLE
- THAT'S NEARLY 30% OF THE POPULATION COVERED BY THE GLOBAL MPI
- AROUND 40% OF THE MPI-POOR LIVE IN INDIA
- 85% OF THE MPI-POOR LIVE IN RURAL AREAS

HOW ARE THEY POOR?

OF THE MPI POOR:

- 42% LIVE IN HOUSEHOLDS WHERE NO ADULT HAS EVEN 5 YEARS OF EDUCATION
- 54% LIVE IN HOUSEHOLDS WHERE AT LEAST ONE PERSON IS UNDERNOURISHED
- 43% LIVE IN HOUSEHOLDS WHERE AT LEAST 1 CHILD HAS DIED
- 81% LIVE IN HOUSEHOLDS WHERE SANITATION IS INADEQUATE

THE GOOD NEWS

MPI poverty has **gone down over time**. Countries have achieved this reduction in **different ways**.

TOP PERFORMERS IN TERMS OF MPI REDUCTION WERE:

NEPAL	RWANDA	GHANA
FROM 2006-2010 Nutrition and Child Mortality improved	FROM 2005-2010 access to sanitation and safe water improved	FROM 2003-2008 school attendance and child mortality improved

Кој е сиромашен? Сиромаштијата има многу лица: недостаток од пари, здравствена заштита, образование, услови на живеење и многу други аспекти. Секој кој има недостаток од најмалку еден од овие фактори се смета за сиромашен, а доколку има недостаток од повеќето од нив, спаѓа во дефиницијата за мулти-димензионална сиромаштија.

Во светот, 1.6 милијарди луѓе се мултидимензионално сиромашни, 40% од нив живеат во Индија, а 85% живеат во рурални области. Позитивно е што мултидимензионалната сиромаштија се намалува. Земјите го постигнуваат тоа на различни начини. Непал ја подобри нахранетоста и ја намали смртноста на децата во периодот од 2006 до 2010 година; Руанда го подобри пристапот до санитарни услови и безбедна вода од 2005 до 2010; додека Гана го подобри присуството на училиште и ја намали смртноста на децата од 2003 до 2008.